

פניני מבשר טוב

ליקוטי אמרים מתורת כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
מביאלא

פרשת ויקהל - שקלים

וכידוע ראשית התקרבותו של הרה"ק רצ"ה מרימנוב לרבו זצוקללה"ה היה כבדרך מקרה, שהחליף עבודת הקודש עם המשמש הקבוע להכין לו המטה. והרגיש הרה"ק רמ"מ מרימנוב זצוקללה"ה, ומאז הוא הכין מטתו, ונתקרב לרבו עד שעלה ונתעלה למדריגות המופלאות שהשיג.

וכן ידוע מזקני המהרש"ל מלענטשנא זצוקללה"ה שלא היה נותן רשות לאחר להשתמש בכליו וכו'. והוא מטעם הנ"ל שהמחשבות המה מעשים. ובוודאי, קל וחומר כוונות ומחשבות האומנים בעשיית כלי המשכן.

כי אכן אין אותם המחשבות פורחות באויר, אלא נכנסים וחודרים לתוככי הכלי והחפץ שמייצר האדם. כי גם בכלי הדומם יש פנימיות, וניצוץ אלקי המחיה ומהוה אותו להחזיקו בקיומו בזה העולם כידוע. ועל ידי מחשבות טובות וקדושות, מחדיר חיות דקדושה בניצוץ אלקי זה שבאותו הכלי, עד שהצדיק שלבו חי בקרבו תמיד בהארץ נשמתו הגדולה, ירגיש מיד באותה קדושה המפעפעת בזה הכלי.

עבודת חכמי לב במחשבות - מלאכת מחשבת שבמשכן וימלא אתו רוח אלקים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה. ולחשב מחשבת וגו'. (לה לא-לב)

והנראה בעזה"ת, כתיב [לה, לא-לה] "וימלא אותו רוח אלהים בחכמה בתבונה ובדעת ובכל מלאכה, ולחשוב מחשבות לעשות וגו', ככל מלאכת מחשבת. מלא אותם חכמת לב לעשות וגו' וחושבי מחשבות".

ומבואר שלא היתה מלאכת המשכן רק אומנות מעשה ידיים ויגיע כפיים - אלא ברוח אלקים, בחכמה בתבונה ובדעת, והכתוב חוזר ומדגיש על עושי המלאכה שהיו צריכים להיות "חושבי מחשבות", וכל מלאכתם מלאכת מחשבת.

וידוע שהיו צדיקים קדושי עליון כאשר היו משתמשים באיזה כלי, היו מרגישים ויודעים כל המחשבות שחישב האומן בעת שיצר אותו הכלי [עי' קונטרס מאירת עינים, שבראש בעש"ט]. עד שלפעמים לא היו יכולים להשתמש באותו הכלי, אם לא היו מחשבות האומן בעת עשיית הכלי מחשבות טהורות וקדושות.

וכל מציאות הקדושה והשראת השכינה שיש בעולם השפל הזה, הכל נשרש מכוח השפעת מעשה המשכן. שהשקיעו והחדירו בו הבונים אותו כוח קיום איתן ונצחי לשמירת קדושת ישראל בכל הדורות.

וראיה להדברים אפשר להביא, ממה שמצינו בהשפעת בית המקדש. שמבואר בחז"ל שבית המקדש הביא לעולם ברכה רבה, וגם אומות העולם נהנו מברכתו. כדאיתא בגמרא סוכה [נה:]: "אוי להם לגויים שאבדו ואין יודעין מה שאבדו, בזמן שבית המקדש קיים מזבח מכפר עליהן, ועכשיו מי מכפר עליהן". ובמדרש [שיר רבה ב, ה]: "אילו היו האומות יודעים מה היה אהל מועד יפה להם, באהליות וקסטיות היו מקיפין אותו". ע"כ. והנה בודאי ההשפעה הזו לא הייתה תלויה דוקא בזמן הקרבת הקרבנות ועבודת בית המקדש בפועל, אלא שבעצם קיומו של בית המקדש בעולם היה מוריד לעולם השפעות רבות ברוחניות ובגשמיות.

וכמו כן ממש הוא בעניינו של המשכן, וכפי יסודות דברינו לעיל, שתמיד נמשך ונשפע כוחו בישראל תדיר, ואפילו בזמן שאין בו הקרבת קרבנות בפועל. אלא בעצם זה שהוא קיים ועומד בעולם, נשפע לעולם שפע טוב. ואילו לא חטאו היתה ההשפעה הזאת בגילוי גמור בעולם, ועתה לאחר שחטאו נגנזה השפעתו והיא בהעלם. אבל באמת, כוח קדושתו ממשיך ומשפיע ממקום גניזתו עד היום הזה. וכל עצם קיום הקדושה שבישראל לדורות עולם הוא הכל מכוח אותה קדושה, וכמבואר.

ס"ג פרשת זיקהל לוגאנו תשס"ח,
הובא בנצחיות המשכן פ"ז

על אחת כמה וכמה כאשר עסקו כל אותם חכמי לב בבנינו של משכן, לעשות לו יתברך דירה בתחתונים, ומקום להשרות שכינתו יתברך. הלא ברור הדבר שמחשבות העושים במלאכה יהיו לעיכובא, כי השם יתברך היודע מחשבות כל לב, והכל גלוי וידוע לפניו והנסתר כגלוי אצלו. ולפיכך באה המצוה ליחידי סגולה היודעים לייחד יהודים נשגבים ורוזן עילאין בעת העשייה. ובזה נתמלא המשכן רוח אלקים, ובחיות קדושה פנימית.

ס"ג פרשת זיקהל שקלים תשס"ג

מלאכת המשכן היתה דיה לשעתה, ואף
"והותר" לדורות הבאים

**וְהַמְלֵאכָה הִיְתָה דָיִם לְכֹל הַמְלֵאכָה
לְעֲשׂוֹת אֹתָהּ וְהוֹתֵר. (לו ז)**

וזה מה שרמזו הכתוב שמלאכת והשפעת המשכן לא היתה רק לשעתה; אלא אף והותר - לדורות עולם. וללמד בא שבנין המשכן והשפעת קדושתו נשארה לנצחיות בבחינת והותר לדורות הבאים, ותמיד ממשיך ומשפיע המשכן קדושה בישראל.

וכפי שכתבנו כל קיום הקדושה שבעם ישראל, במשך כל הדורות. הן בזמן הבית והן בזמן הגלות. הכל הוא מכוח השפעתו של המשכן ואוהל מועד שנגנו בלבם של ישראל, כדי שיהיה בידם את הכוח לקבל את השראת השכינה בעולם הזה בכל הדורות. הן בבתי מקדש מעט ששורה בהם שכינה תמיד, והן בכללות ישראל.

וכמו שאיתא בגמרא מגילה [כט.]: "שבכל מקום שגלו גלתה שכינה עימם, גלו למצרים שכינה עמהן", ע"כ.

לשבת שקלים

שנוגע לנו ולמעשינו מלמדנו התורה הקדושה: דעה ובינה לעשות בכל לב את "מחצית" זו הנתונה בידנו ואפשרותנו.

והיא הסיבה להקפדת התורה במצוה זו דוקא על ה"מחצית" ולא יותר, שלא יתן כל אחד בשלמות לפי כוחו. ובפרט העשיר שיש בידו לתת ולהשלים. אמנם כאן בא הציווי בדווקא שלא להשלים ולעמוד בדוקא על המחצית. - והיינו ללמד לאדם דעת, שאינו עושה אלא המחצית, וצריך להגיע לסיוע הצדיקים נשמות משה שבכל דור, להשלים את מעשהו ולתקנו. וזה אף בדברים שנראים לו כשלמים מצידו. וכל שכן שילמד מזה אף בדברים שרואה בעיניו שלא יוכל להשליםם אל נכון, מכל מקום יעשה הוא המחצית שלו, ויניח המחצית השנית שאינה בכוחו ולא יעשנה.

ובכך יבין העשיר שאף אם יתן בכל כוחו, ומצידו יעשה השלמות שבאפשרותו עדיין עומד הוא על המחצית, ולא תהיה שלמותו אלא כבחינת השלם וחצי, שעדיין עומד על המחצית וצריך לכח ההשלמה ודוק.

וכ"ק אאמו"ר זצלה"ה פירש בסה"ק חלקת יהושע, "מחצית השקל", מלשון משקל וכבודת, בדברים קשים רבי משקל וכבוד לאדם להשלים, מכל מקום לא ימנע ויעשה את המחצית שבידו ובאפשרותו לעשות. ..

וזה הכח מתעורר ביותר בשבת שקלים, כאשר הקריאה מעורר את הזמן, ללמד את האדם: שיכיר יותר ערך מעשהו אף שאין בו אלא מחצית - שלא יזלזל בכל פעולות ויגיעות מצידו, במה שיוכל, אף אם אינם אלא למחצה לשליש ולרביע. ובשעה שאדם מתעורר לזה, מתעורר כח משה רבינו ע"ה שעומד וזוקף ראשו של ישראל, כהבטחת השם יתברך אליו. עונה ושפלות פ"ז

לא לקיים המצות מעורב בפניות ונגיעות

נאמר במצוות מחצית השקל: "העשיר לא ירבה והדל לא ימעט", שעיקר כוונת המצוה הוא שיקיימה בבחינה הזאת, שבכך אין שייך נגיעות אישיות ופניות הואיל וכולם שוים בהמצוה הזו כאחד. וזה מרמז שאם אחד מקיים מצוה אחת בלא פניות ונגיעות, אזי כל ישראל שווים במדרגה הזאת, ואין תלוי בעשיר ודל, וכן בעשיר בדעת או עני בדעת, אלא שיקיים המצוה בלי נגיעות ופניות ואז כולם שווים לפני השם יתברך לטובה.

וזהו מ"ש בריש מסכת שקלים: "באחד באדר משמיעין על השקלים ועל הכלאים". ולהבין מה השייכות בין שני ענינים אלו. אכן עיקר המכוון בזה להורות על קיום מצות מחצית השקל שתהא זכה וברה בלא פניות ונגיעות אחרות, כי אם בלתי לה' לבדו. וזהו "משמיעין על השקלים ועל הכלאים", להזהיר על גודל המצוה שלא תהא בבחינת כלאים, מעורב בפניות עם רצונו לתועלת עצמו, אלא כולה תהא מוקדשת לשם ה', וע"י קבלה זו במצות מחצית השקל שוב יהא בכלל עבד ה'. בין אדם לחבירו עמ' רג, ועיי"ש עוד

לימוד ממצות ה"מחצית", לעשות כפי יכולתו

המורם ממצות "מחצית" השקל: שיעשה האדם את אשר בכוחו וביכולתו, אף כשאין רואה אפשרות להשלים הדבר. ואף שאינו רואה כיצד יבוא לידי גמר ותכלית התיקון. כאשר שלמות התיקון בין כך איננה נתונה בידו של אדם, אלא נעשית מכוח נשמתו של משה כללות ישראל, שהוא המשלים הנצחי ומתקן נשמותיהם של ישראל כמבואר. ובמה

תורת רבונה"ק

פרשת ויקהל

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל ויאמר אליהם אלה הדברים אשר צוה ה' לעשות אתם. (לה א)

ביאר מרן הרה"ק מלענטשנא זי"ע פסוק זה, על פי הידוע כי לקדושת השבת צריך תחלה אחדות בין עדת בני ישראל, כפי שכתוב בזוהר הק' "למהוי אחד באחד". וזהו "ויקהל משה את כל עדת בני ישראל", היינו שהקהיל כל בני ישראל, ועשה ביניהם אחדות לכל יהיה פירוד לבבות בין אחינו בני ישראל חס וחלילה. "ויאמר אליהם, אלה הדברים" - אשר אנכי מקהיל אתכם ועשיתי אחדות ביניכם, זה "אשר צוה ה' לעשות אותם" שתהיו באחדות גמור לקדושת שבת. (תורת הרה"ק מלענטשנא עמ' לה)

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש וגו'. (לה ב)

כתב מרן הרה"ק מפארציווא זי"ע, בספרו ואלה הדברים שנאמרו לדוד, יסוד מוצק במידת הביטחון הנלמד מפסוק זה: "ששת ימים תעשה מלאכה" - היינו, תיעשה מעצמה כי הברכה מעשיית המלאכה אינה כח אדם רק כח השם יתברך ברוך הוא, וכל עשית ששת ימי המעשה צריכה להיות בבחינת "וביום השביעי יהיה לכם קודש" - שידע האדם שלא המלאכה מפרנסת, רק השי"ת לבדו הוא הזן ומפרנס. וזו היתה תכלית כוונת הבריאה...

ששת ימים תעשה מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש שבת שבתון לה'. (לה ב)

דרש הרה"ק רבי שמחה בונם מפרשיסחא זצ"ל על גודל ומעלת מצות סוכה, כי האדם נכנס אליה עם כולו, מוקף כל כולו בתוך המצוה לעומת מצוות אחרות שאין האדם ממש ברשות המצוה. ומרן הרה"ק רבי שלמה לייב מלענטשנא זי"ע הוסיף כי השבת במעלה גדולה עוד יותר ממצוות סוכה, שאין צריך לעשות שום דבר ופעולה ואף תנועה קלה בכדי להיכנס אליה, רק בהגיע זמן השבת הרי הוא כבר בתוך המצוה ממילא, ויותר מכך, כי הרי ממצות סוכה יכול האדם לצאת מתי שירצה, מה שאין כן במצות שבת אי אפשר לצאת מן המצוה במשך כל היום אפילו לרגע, וכל רמ"ח איברים ושס"ה גידים מתקדשים שהרי כולם מחוייבים בשמירת שבת, ומוקפים כולם במצות וקדושת השבת.

לשבת שקלים

על מאמר השי"ת למשה רבינו בעניין מחצית השקל - "זה יתנו", ביאר רש"י 'הראה לו כמין מטבע של אש ומשקלה מחצית השקל ואמר לו: כזה יתנו'. וביאר בזה מרן הדברי בינה זי"ע: כמו שטבע האש הוא, שעולה ומגביה את עצמו למעלה, כמו כן מה שהאדם נותן בנדבת לבו לצדקה, ומהנה לתלמיד חכם, והוא מתמכין דאורייתא - על ידי זה הוא מתנשא ומתרומם למעלה, בבחינת 'מטבע של אש' שהראה הקדוש ברוך הוא למשה, ואמר לו 'כזה יתנו'. (פר' פקודי עמ' רצ)

ראוי ומצוה לזכות את הרבים ולהנציח ליא"צ ובעתות שמחה

הקדשת הגליון 100 ש"ח לשבוע, 054-846-8765